

Τροπολογία – Προσθήκη στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων**“ ΕΠΕΝΔΥΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ”****ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

Α.

Με το άρθρο 44 παρ. 3 του Ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 106 του Ν. 4389/2016 (Α' 94), παρασχέθηκαν κίνητρα για την υπαγωγή σε διαδικασίες επιείκειας και διευθέτησης. Ειδικά η διευθέτηση, η οποία εισήχθη για πρώτη φορά με τον ίδιο νόμο, αποτελεί στην Ελλάδα το κατεξοχήν εργαλείο επιτάχυνσης της διαδικασίας. Αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία του θεσμού, μέσω του οποίου οι υπαγόμενοι σε διευθέτηση αναγνωρίζουν την ευθύνη τους και δεν αμφισβητούν δικαστικά την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι η παροχή των αναγκαίων κινήτρων. Ειδικότερα, είναι απαραίτητο η αναγνώριση της εν λόγω ευθύνης να μην επισύρει σε βάρος τους άλλες δυσμενείς συνέπειες, τόσο ποινικές όσο και διοικητικές, αλλά ο κολασμός της συμπεριφοράς τους να γίνεται αποκλειστικά με τα εργαλεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και ιδίως με τα βαρύτερα πρόστιμα και τα μέτρα συμπεριφοράς τα οποία αυτή επιβάλλει.

Αυτός ήταν ο σκοπός και η αληθής έννοια της διάταξης η οποία ψηφίσθηκε με το άρθρο 106 του Ν. 4389/2016. Μάλιστα, ενόψει του ότι πρώτες υποθέσεις ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού προς διευθέτηση αφορούσαν σε συμπεριφορές στον κλάδο των δημοσίων έργων, η εν λόγω διάταξη είχε ως στόχο ακριβώς να προστατεύσει όσους διευθετήσουν από τον κίνδυνο, αφενός να φέρουν ποινική ευθύνη για τις συνομολογούμενες συμπεριφορές, αφετέρου να υποστούν κάθε άλλη δυσμενή διοικητική συνέπεια και ιδίως τον αποκλεισμό τους από διαγωνιστικές διαδικασίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης. Για το λόγο αυτό, επελέγη η ευρύτερη δυνατή διατύπωση και προβλέφθηκε ρητά η εξάλειψη του αξιοποίνου «των σχετικών εγκλημάτων που στοιχειοθετούνται με την ίδια παράβαση» και η «πλήρης απαλλαγή» από «άλλου είδους διοικητικές κυρώσεις» ώστε να καταλαμβάνει κάθε δυσμενή συνέπεια που θα είχε ως έρεισμα τις συνομολογούμενες συμπεριφορές και διαπιστώσεις.

Ωστόσο, η ως άνω διάταξη αποδείχτηκε ότι γεννά κενά και ασάφειες λόγω της ελλειπτικής της διατύπωσης αναφορικά με το ακριβές εύρος των κινήτρων τα οποία παρέχει στους διευθετήσαντες. Οι ασάφειες αυτές, αφενός καθιστούν μη ελκυστικούς τους θεσμούς της επιείκειας και της διευθέτησης, αφετέρου γεννούν αμφισβητήσεις και δικαστικές διενέξεις στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών για δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχώρησης. Ως προς το σκέλος των ποινικών κυρώσεων σημειώνονται τα εξής : Η παράγραφος 3 του άρθρου 44 του Ν. 3959/2011, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 106 του Ν. 4389/2016, παρέχει κίνητρα στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται σε καρτελικές συμπράξεις, ώστε αυτά να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα επιείκειας ή/και σε διαδικασία διευθέτησης της διαφοράς και να συμμορφωθούν με τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 106 του Ν. 4389/2016, ένα από τα κίνητρα αυτά θα πρέπει να είναι και η εξάλειψη του αξιοποίνου των εγκλημάτων που προβλέπονται στον Ν. 3959/2011, καθώς και των συρρεόντων εγκλημάτων που στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας ή της περιουσίας και τελούνται χωρίς βία ή απειλή. Ωστόσο, η διατύπωση που τελικά επελέγη για την υπό

συζήτηση διάταξη του άρθρου 44 παρ. 3, με την πρόβλεψη εξάλειψης του αξιοποίνου «των σχετικών εγκλημάτων που στοιχειοθετούνται με την ίδια παράβαση», δεν κρίνεται επιτυχής, με δεδομένο ότι η έννοια των «σχετικών» εγκλημάτων δεν είναι δόκιμη και αφήνει περιθώρια παρερμηνειών. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η αναδιατύπωση της αντίστοιχης φράσης, ώστε να προβλέπεται πλέον ξεκάθαρα η εξάλειψη του αξιοποίνου «του αδικήματος του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 και των εγκλημάτων που συρρέουν κατ' ιδέαν με αυτό». Με τον τρόπο αυτό καλύπτονται πέραν του αδικήματος της καρτελικής σύμπραξης του άρθρου 44 παρ. 1 και 3 του Ν. 3959/2011 και τα αδικήματα της παρακώλυσης συναγωνισμού (άρθρο 395 παρ. 1 ΠΚ) και της απάτης (άρθρο 386 ΠΚ), στο μέτρο που αυτά τελούνται ταυτόχρονα με την σύναψη συμφωνίας ή την εφαρμογή εναρμονισμένης πρακτικής κατά παράβαση του άρθρου 1 Ν. 3959/2011 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εξάλειψη του αξιοποίνου και αυτών των εγκλημάτων, όταν συρρέουν κατ' ιδέαν με έναν από τους τρόπους τέλεσης της καρτελικής παράβασης, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέεται λειτουργικώς με την υπαγωγή στο πρόγραμμα επιείκειας ή/και διαδικασία διευθέτησης της διαφοράς και την καταβολή του αντίστοιχου διοικητικού προστίμου, ενόψει αφενός του εννόμου αγαθού που προστατεύεται από το άρθρο 395 παρ. 1 ΠΚ (που ταυτίζεται εν πολλοίς με εκείνο του άρθρου 44 του Ν. 3959/2011) και αφετέρου της ευρείας ρύθμισης περί έμπρακτης μετάνοιας του άρθρου 405 παρ. 2-3 ΠΚ, που καλύπτει πλέον ακόμα και κακουργηματικές απάτες κατά του Δημοσίου. Αντίθετα, δεν καλύπτονται εγκλήματα που συρρέουν τυχόν αληθώς και πραγματικώς με τις καρτελικές παραβάσεις, όπως δωροδοκίες ή εκβιάσεις που τελούνται προς διευκόλυνσή τους ή ακόμα π.χ η παρακώλυση συναγωνισμού όταν τελείται με βία. Στην χώρα μας το πρόγραμμα επιείκειας έχει αποδώσει σχεδόν μηδενικούς καρπούς . σε αντίθεση με την επιτυχία τόσο του αντίστοιχου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και των περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ. Για το λόγο αυτό, ως προς τις κυρώσεις πέρα του διοικητικού προστίμου που επιβάλλει η ΕΑ, προκρίνεται τουλάχιστον σε αυτή τη χρονική στιγμή η παροχή ισότιμων κινήτρων και στις περιπτώσεις υπαγωγής στην επιείκεια με μειωμένο πρόστιμο και υπαγωγής σε διευθέτηση διαφορών, ώστε να καταπολεμηθούν όσο πιο δραστικά οι οριζόντιες συμπαιγνίες με αποτελεσματικότερες διαδικασίες, ταχύτερη λήψη αποφάσεων, λιγότερες δικαστικές διενέξεις και συνολικά ορθολογικότερη χρήση των ανθρωπίνων πόρων της ΕΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η επιλογή αυτή δεν αντιβαίνει στην νέα Οδηγία (ΕΕ) 2019/1 «για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς» όπου υπάρχει διάταξη (άρθρο 23) για την αλληλεπίδραση μεταξύ αιτήσεων απαλλαγής από πρόστιμα και κυρώσεις σε φυσικά πρόσωπα.

Ως προς τις διοικητικές κυρώσεις και δη ως προς τους δημόσιους διαγωνισμούς αφετηρία της όποιας ανάλυσης είναι ότι όταν εισήχθη ο θεσμός της διευθέτησης με το άρθρο 25α στον Ν. 3959/2011 και τροποποιήθηκε η παράγραφος 44 παρ.3 δυνάμει του άρθρου 106 του Ν. 4389/2016, ο νομοθέτης είχε κατά νου μόνο τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και δη το άρθρο 57 («Λόγοι Αποκλεισμού») παρ.4 επόμενα (αντίστοιχα και της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ για τις συμβάσεις παραχώρησης), ενώ ο Ελληνικός Νόμος 4412/2016 περί υιοθέτησης της Οδηγίας (και αντίστοιχα ο Ν.4413/2016) συζητήθηκε και ψηφίστηκε από την Βουλή αρκετά μεταγενέστερα. Πιο συγκεκριμένα, η παράγραφος 7 του άρθρου 54 της Οδηγίας άφηνε στα κράτη μέλη να εξειδικεύσουν τα είδη και τις διαδικασίες για τις όποιες κυρώσεις. Κατά συνέπεια, την στιγμή που τροποποιούνταν το άρθρο 44 παρ.3 είναι σαφές ότι ο νομοθέτης ήθελε να προστατέψει από την οποιαδήποτε αρνητική συνέπεια/κύρωση του άρθρου 54 παρα.4 της ήδη εν ισχύ Οδηγίας. Οποιαδήποτε άλλη συστατική ερμηνεία αφενός θα παραγνώριζε την ταυτόχρονη τότε εισαγωγή του θεσμού της διευθέτησης και την σημασία της στην έρευνα της πιο

συστημικής παράβασης που εντοπίσθηκε στον κλάδο των κατασκευαστικών εταιρειών, αφετέρου θα καθιστούσε την απαλλαγή από κάθε άλλη διοικητική κύρωση κενό γράμμα.

Ακολούθως, σε συνέπεια και συμμόρφωση με την Ενωσιακή νομολογία απαιτείται αποσαφήνιση της έννοιας της απαλλαγής από διοικητικές κυρώσεις και συνέπειες με τροποποίηση του άρθρου 44 παρά 3 Ν.3959/2011, ώστε τα κίνητρα για τους αιτούντες επιείκειας ή/και υπαγωγή σε διαδικασία διευθέτησης να είναι σαφή και πλήρως ικανοποιητικά προς όφελος αντίστοιχα της καταπολέμησης παραβατικών συμπεριφορών από την αρμόδια Αρχή Ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα, απαιτούνται αντίστοιχες προσθήκες και διευκρινήσεις στο πεδίο της ισχύουσας νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις παραχώρησης (νόμοι 4412/2016 και 4413/2016). Εν προκειμένω επισημαίνεται ότι η νομοθεσία περί δημοσίων έργων με το άρθρο 73 παρα.4 εδάφιο γ' του Ν.4412/2016 θεσπίζει ως δυνητικό λόγο αποκλεισμού από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης την περίπτωση όπου «η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού».

Οι τροποποιήσεις σήμερα είναι αναγκαίες, ώστε να διασφαλισθεί το δημόσιο συμφέρον με την έγκαιρη περάτωση διαγωνιστικών διαδικασιών και με την απρόσκοπτη λειτουργία του εργοληπτικού κλάδου σε συνθήκες πραγματικού και υγιούς ανταγωνισμού. Θα πρέπει ειδικότερα να αρθούν οι εκκρεμότητες από τον επιτυχή έλεγχο στον οποίο προέβη η Επιτροπή Ανταγωνισμού επί των εργοληπτικών επιχειρήσεων ο οποίος οδήγησε στην έκδοση αποφάσεων. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι εν όψει του κενού ρυθμίσεως που αναδεικνύεται καθίσταται σαφές ότι μέχρι σήμερα στο πεδίο δικαίου των δημοσίων συμβάσεων δεν είχε διευκρινιστεί αρμοδίως και δη σε νομοθετικό επίπεδο το πλαίσιο των απαντήσεων (αρνητικών ή καταφατικών) στα πεδία του εκ της Ενωσιακής νομοθεσίας προβλεπόμενου εντύπου (ΕΕΕΣ) γεγονός που οδήγησε σε διαφορετικές ερμηνείες και αποτυπώσεις στο πλαίσιο των διαγωνισμών υπό το πρίσμα αμφισημιών και συγγνωστής πλάνης για τις συνέπειες που παρήγαγαν οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Β.

Ειδικότερα :

Με την παράγραφο 1 τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 44 του Ν.3959/2011 για λόγους ορθής αποτύπωσης του περιεχομένου του άρθρου.

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 44 του Ν.3959/2011 με παραγράφους 3α για ποινικές κυρώσεις και 3β για διοικητικές κυρώσεις και συνέπειες. Κρίνεται απαραίτητη η αλλαγή/διόρθωση της εισαγωγικής πρότασης της διάταξης (και της 3α και 3β) για να μην υφίσταται ουδεμία εξάρτηση (όπως διάβαζε η υφιστάμενη διάταξη) του αιτούντος επιείκειας από την υπαγωγή ή μη σε διαδικασία διευθέτησης («αναγνωρίσει την ευθύνη του»). Η αλλαγή αυτή κρίνεται επιτακτική ακόμη δε περισσότερο λόγω της εν ισχύ Οδηγίας 2019/1 (βλ. άρθρο 23 παρ.2). Υπενθυμίζεται εδώ ότι ο νομοθέτης έχει επιλέξει ήδη από το 2016, η διαφορά μεταξύ επιείκειας και διευθέτησης να έγκειται μόνο στην επιβολή του διοικητικού προστίμου (βλ. σχετικά άρθρο 25 παρα.8 Ν.3959/2011 και την σχετική Απόφαση ΕΑ 526/VI/2011). Ως προς οιαδήποτε άλλη κύρωση (ποινική ή

διοικητική) και τα σχετικά ευεργετήματα απαλλαγής, ο νομοθέτης εξίσωσε το πρόγραμμα επιείκειας με την διευθέτηση. .

Ειδικά στη νέα παράγραφο 3β ορίζεται ότι η διαπίστωση της σχετικής παράβασης δεν θεμελιώνει λόγο αποκλεισμού της επιχείρησης από διαγωνισμούς για δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχωρήσεων, με την εξαίρεση της κατ' επανάληψη παράβασης του άρθρου 1 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επανάληψη της παράβασης νοείται η έκδοση σχετικής διαπιστωτικής απόφασης εντός έξι (6) ετών από την προηγούμενη έκδοση άλλης διαπιστωτικής απόφασης. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται στην περίπτωση παροχής διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής του προστίμου, και για όσο χρόνο διαρκεί η ρύθμιση και ο οφειλέτης είναι συνεπής με τους όρους της. Επίσης, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και για τις περιπτώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί διαπιστωτική απόφαση παράβασης του άρθρου 1 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά δεν έχει ακόμα παρέλθει τριετία από την έκδοση αυτής.

Με την παράγραφο 3. αντικαθίσταται η περίπτωση γ) της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και εναρμονίζονται οι σχετικές διατάξεις με τις νομοθετικές αλλαγές στο ν.3959/2011.

Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται η περίπτωση δ) της παραγράφου 7 του άρθρου 39 του Ν.4413/2016 αντίστοιχα και εναρμονίζονται οι σχετικές διατάξεις με τις νομοθετικές αλλαγές στο ν.3959/2011.

Με την παράγραφο 5 προσδιορίζεται πλέον με σαφήνεια το περιεχόμενο των δηλώσεων και των απαντήσεων των φορέων και προβλέπεται ειδικότερα με την εισαγωγή εδαφίων στην παράγραφο 1 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016 ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 10 άρθρου 73 ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 Ν.3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Περαιτέρω , ορίζεται εφεξής ότι στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης, που είτε εκκινούν μετά την θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παρ. 3β του Ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. ζ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.

Με την παράγραφο 6 αντίστοιχα εναρμονίζονται οι σχετικές διατάξεις του Ν.4413/2016 και ειδικότερα προβλέπεται ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 2 άρθρου 42 του παρόντος ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου

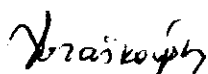
44 Ν.3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Τέλος, ορίζεται ότι στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης παραχώρησης, που είτε εκκινούν μετά την θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παρ. 3β του Ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 39 παρ. 7 περ. στ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου."

Αθήνα, 24 Οκτωβρίου 2019

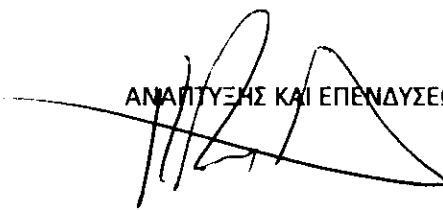
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

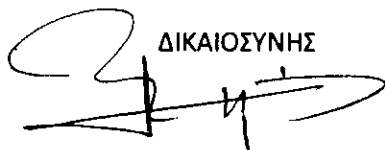
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

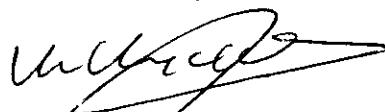
ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ – ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Ο τίτλος του αρ. 44 του Ν 3959/2011 (ΦΕΚ 93, Τεύχος Α', 20 Απριλίου 2011) τροποποιείται από «Ποινικές Κυρώσεις» σε «Ποινικές Κυρώσεις και άλλες διοικητικές συνέπειες»
2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 44 του Ν. 3959/2011 αντικαθίσταται :

«3. Εάν στις περιπτώσεις των άρθρων 25 και 25α ο παραβάτης αναγνωρίσει ενώπιον της αρμόδιας αρχής την ευθύνη του και εξοφληθεί ολοσχερώς το πρόστιμο που επιβλήθηκε ή, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 25, λάβει χώρα απαλλαγή από αυτό, εξαλείφεται το αξιόποινο των σχετικών εγκλημάτων που στοιχειοθετούνται με την ίδια παράβαση και επέρχεται πλήρης απαλλαγή από άλλου είδους διοικητικές κυρώσεις. Με την παροχή διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής του προστίμου, αναστέλλεται η ποινική δίωξη για όσο χρόνο διαρκεί η ρύθμιση και ο οφειλέτης είναι συνεπής με τους όρους της. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής, αναστέλλεται η παραγραφή των εγκλημάτων χωρίς να ισχύουν οι χρονικοί περιορισμοί του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα. Η υπαγωγή στο πρόγραμμα του άρθρου 25 παράγραφος 8, συνεπεία της οποίας επιβλήθηκε μειωμένο πρόστιμο, εάν αυτό δεν εξοφληθεί ολοσχερώς, συνιστά ελαφρυντική κατάσταση για τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 και επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα.»
3. Η περίπτωση γ) της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147 Τεύχος Α' 147/08.08.2016 αντικαθίσταται:) «εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού»
4. Η περίπτωση δ) της παραγράφου 7 του άρθρου 39 του Ν.4413/2016 (ΦΕΚ 148, Τεύχος Α', 8 Αυγούστου 2016), αντικαθίσταται: «δ) εάν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού»
5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016 μετά τη φράση «Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.» , προστίθενται εδάφια:

«1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕ-ΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 84. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά. Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.»

6. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 41 του Ν.4413/2016 (Τεύχος Α' 148/08.08.2016) προστίθενται εδάφια:

2. Το ερωτηματολόγιο ποιοτικής επιλογής αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986 (Α' 75) ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 39, καθώς και ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα δικαιολογητικά του άρθρου 41 και περιλαμβάνει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο...

Ρυθμίσεις θεμάτων διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων

« 1. Τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου 44 του Ν.3959/2011 ως εξής :

« Ποινικές κυρώσεις και άλλες διοικητικές συνέπειες»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 44 του Ν.3959/2011 αντικαθίσταται ως εξής :

3α. Εφόσον συντρέχει:

α) υπαγωγή στο πρόγραμμα επιείκειας κατ` εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 25 με πλήρη απαλλαγή του προστίμου ή με επιβολή μειωμένου προστίμου και ολοσχερή εξόφληση αυτού, ή

β) υπαγωγή στην διαδικασία διευθέτησης διαφορών του άρθρου 25α και ολοσχερής εξόφληση του προστίμου,

εξαλείφεται το αξιόποino του αδικήματος του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 και των εγκλημάτων που συρρέουν κατ` ιδέαν με αυτό. Με την παροχή διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής του προστίμου, αναστέλλεται η ποινική δίωξη για όσο χρόνο διαρκεί η ρύθμιση και ο οφειλέτης είναι συνεπής με τους όρους της. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής, αναστέλλεται η παραγραφή των εγκλημάτων χωρίς να ισχύουν οι χρονικοί περιορισμοί του εδαφίου α` της παραγράφου 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα. Η υπαγωγή στο πρόγραμμα του άρθρου 25 παράγραφος 8, συνεπεία της οποίας επιβλήθηκε μειωμένο πρόστιμο, εάν αυτό δεν εξοφληθεί ολοσχερώς, συνιστά ελαφρυντική περίπτωση για τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 και επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα.

3β. Εφόσον συντρέχει:

α) υπαγωγή στο πρόγραμμα επιείκειας κατ` εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 25 με πλήρη απαλλαγή του προστίμου ή με επιβολή μειωμένου προστίμου και ολοσχερή εξόφληση αυτού, ή

β) υπαγωγή στην διαδικασία διευθέτησης διαφορών του άρθρου 25α και ολοσχερής εξόφληση του προστίμου,

επέρχεται πλήρης απαλλαγή της επιχείρησης και κάθε άλλου υπευθύνου προσώπου της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 25 από κάθε είδους διοικητικές κυρώσεις. Στις ανωτέρω περιπτώσεις η διαπίστωση της σχετικής παράβασης δεν θεμελιώνει λόγο αποκλεισμού της επιχείρησης από διαγωνισμούς για δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχωρήσεων, με την εξαίρεση της κατ` επανάληψη παράβασης του άρθρου 1 ή του άρθρου 101 της

Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επανάληψη της παράβασης νοείται η έκδοση σχετικής διαπιστωτικής απόφασης εντός έξι (6) ετών από την προηγούμενη έκδοση άλλης διαπιστωτικής απόφασης. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται στην περίπτωση παροχής διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής του προστίμου, και για όσο χρόνο διαρκεί η ρύθμιση και ο οφειλέτης είναι συνεπής με τους όρους της. Επίσης, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και για τις περιπτώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί διαπιστωτική απόφαση παράβασης του άρθρου 1 ή του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν έχει ακόμα παρέλθει τριετία από την έκδοση αυτής.

3. Η περίπτωση γ) της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής :

γ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του Ν.3959/2011, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

4. Η περίπτωση δ) της παραγράφου 7 του άρθρου 39 του Ν.4413/2016 αντικαθίσταται ως εξής :

δ) εάν, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του Ν.3959/2011, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016 μετά τη φράση “ Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.”, προστίθενται εδάφια ως εξής :

“Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 10 άρθρου 73 ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 Ν.3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης, που είτε εκκινούν μετά την θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παρ. 3β του Ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. ζ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.”

6. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 41 του Ν.4413/2016 προστίθενται εδάφια ως εξής :

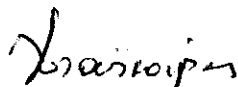
“Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 2 άρθρου 42 του παρόντος ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 Ν.3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης παραχώρησης, που είτε εκκινούν μετά την θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί ΕΕΕΣ, οι τυχόν προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 44 παρ. 3β του Ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 39 παρ. 7 περ. στ' ή/και θ' του παρόντος νόμου και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.”

Αθήνα, 24 Οκτωβρίου 2019

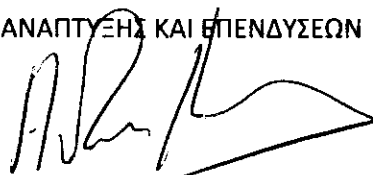
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

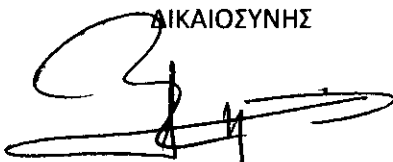
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Φαβ. 69

Ε.δ. 19

24.10.2019 και ώρα 12:29'

ο Δ/ντής Νομ. Εργασ.

10

Αριθμ.

Χ. Σταϊκούρας
Σ. Α. Γεωργιάδης

Σ. Τσιάρας
Σ. Καραμανλής

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.2 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις».

Α. Με την υπόψη τροπολογία, ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και συγκεκριμένα, επέρχονται τροποποιήσεις σχετικά με τη διαδικασία διενέργειας των διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα:

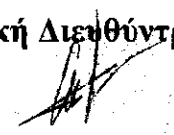
α. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 44 του ν.3959/2011 και επανακαθορίζεται το πλαίσιο επιβολής των ποινικών και διοικητικών κυρώσεων σε επιχειρήσεις που παραβιάζουν την ενωσιακή νομοθεσία περί ανταγωνισμού.

β. Παράλληλα, εναρμονίζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (ν.4412/2016 και ν.4413/2016), σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων και την επιλογή και αξιολόγηση των υποψηφίων από τις αναθέτουσες αρχές.

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, δεν προκαλούνται δημοσιονομικές επιπτώσεις σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ούτε των προϋπολογισμών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 24 Οκτωβρίου 2019

Η Γενική Διευθύντρια κ.α.α.

Γεώργιος Μπούτος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Τροπολογία - Προσθήκη στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων " ΕΠΕΝΔΥΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ"

Ρυθμίσεις θεμάτων διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων

ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα. Καταλληλότητα

Με το άρθρο 44 παρ. 3 του Ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 106 του Ν. 4389/2016 (Α' 94), παρασχέθηκαν κίνητρα για την υπαγωγή σε διαδικασίες επιείκειας και διευθέτησης. Ωστόσο, η ως άνω διάταξη αποδείχτηκε ότι γεννά κενά και ασάφειες λόγω της ελλειπτικής της διατύπωσης αναφορικά με το ακριβές εύρος των κινήτρων τα οποία παρέχει στους διευθετήσαντες. Οι ασάφειες αυτές, αφενός καθιστούν μη ελκυστικούς τους θεσμούς της επιείκειας και της διευθέτησης, αφετέρου γεννούν αμφισβητήσεις και δικαστικές διενέξεις στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών για δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχώρησης.

Οι τροποποιήσεις σήμερα είναι αναγκαίες, ώστε να διασφαλισθεί το δημόσιο συμφέρον με την έγκαιρη περάτωση διαγωνιστικών διαδικασιών και με την απρόσκοπτη λειτουργία του εργοληπτικού κλάδου σε συνθήκες πραγματικού και υγιούς ανταγωνισμού. Θα πρέπει ειδικότερα να αρθούν οι εκκρεμότητες από τον επιτυχή έλεγχο στον οποίο προέβη η Επιτροπή Ανταγωνισμού επί των εργοληπτικών επιχειρήσεων ο οποίος οδήγησε στην έκδοση αποφάσεων σε εναρμόνιση με το Δίκαιο της Ένωσης και το Εθνικό Πλαίσιο περί δημοσίων συμβάσεων.